

Addit, ad Covarruvias

tur, secundum magis communem sententiam, Tusch. dicit, conclus. 86. n. 17. Roland. cons. 61. num. 28. lib. 3. Pacian. dicit. c. 35. n. 19. lit. L. Menoch. cons. 4. n. 28. & dicit cons. 4. n. 28. & dicit, cons. 26. n. 2. Florians. in d. l. si servitus, nota. 2. n. 3. vers. An autem, Fulgo. iiii. Germanian. in cap. ut circa, col. 2. vers. Secundo casu de elect. in 6. Quid debet limitari secundum quod de Lega proxime dicimus. Sed cum indefinitum verbum collectivum ponitur, ut populus plebs, & familia, indefinita pro universali in omni dispositione accipitur, Tusch. lit. 1. conclus. 87. per totam, Dian. cons. 17. num. 21. lib. 1.

Ibi: Eritque isthe sententia.

- 39 Extat apud nos l. 22. tit. 1. p. 7. qua stabilitum est, ut si delinquens veniam ab adversariis in causa, in qua pena sanguinis esset imponenda, obtineat ante sententiam, ab ea liberetur; circa quam constitutio- nem dubitanti Nostrates, an sufficiat cum uno eorum ad quos vindicta spectat, pacem inire, ubi plures sunt hæredes, vel consanguinei offensi in eodem gradu; vel oporteat omnes consentire? & præter opiniones, quarum in presenti, D. Covarr. meminit, est alia quæ vult sufficere, ut major pars adversario-rum consentiat; argumento l. & suum hæredem, 8. §. fin. ff. de patr. & l. fin. C. qui bonis ceder. pos. Sed receptus est, omnium desiderari, nam quod omnes similiter tangit, ab omnibus debet approbari; l. fin. C. de author. prestand. de quo Greg. Lop. in dict. l. 22. gloss. 6. Ant. Gom. variar. lib. 3. c. 3. num. 40. 62. Morl. in tempor. jar. tit. 1. q. 14. Cancer. variar. part. 2. c. 11. n. 69. Plaza in epitom. deli- tor. c. 46. n. 7. Jul. Clar. receptar. sent. lib. 5. §. fin. quæst. 58. n. 14. Cevall. quæst. 77. In quo est notandum, quod si extenti liberi, & uxori occisi, sufficiet cum illa pacifici, ut reus ab ordinaria pena li- beretur, nam eadem filii præfertur; Cevall. num. 6. 7. Flores de Mena variar. lib. 1. quæst. 7. à n. 7. & si concurrant extranei hæredes, & consanguinei defuncti, illos esse præferendos in remissione de- licti, tenet Ant. Gom. num. 64. Cevall. num. 2. cum seqq. Padil. in l. transfigere, n. 59. C. de trans- fissionib.

Ad Num. 9.

- 41 Sic docent Guttier. d. q. 83. n. 2. Menoch. d. cons. 173. n. 25. Pacian. d. c. 35. n. 18. Mantic. d. n. 12. Gracian. decept. 341. n. 6. 7. qui plurimos referunt, & diximus alibi; sed hoc casu quando æquè convenit omnibus sub universali comprehensis Indefinita accipitur universaliter nō ex humanitate, imò ex necessitate; quod plànè probat. l. si ita reli- tum 44. ff. de leg. 2. ubi Pomponius quamvis in secundo casu in quo erat dubium, cum testator dixisset: *Quantum unus heres meus habebit, tan- tum Stichodari vobis*; mentem disponentis interpretatus sit in hæredum favorem? id facere nequivit, quando testator indefinitè loquitus est; quoniam manifesta, ac certa erat voluntas, atque ita necessaria contra hæredes respondit, quos valde oneravit accipiens pro universali indefinitam; quo casu nulla humanitatis ratio potest considerari; imò iniquum esset, tantum tribuere uni legatario, quantum omnibus hæredibus, nisi verborum vis ad id compelle- ret; de quo supra id num. 5. in principio, num. 2.

Vers. Septimò colligitur.

- 42 Quamvis affiruimus supra, ad n. 5. Pomponium

in d. l. si servitus, egisse de æquivalentia indefinita pro universali, sequuti D. Covarr. & alios, verius videtur, dubium illius textus fuisse, an dispositio, vel obligatio ad futura extendatur, si de eis speciali- ter non sit conventum? quæ dubitatio non absolvitur accipiendo illa Indefinita. *Ne luminibus officiatur, pro universali;* ac si dictum fuisset, *Ne omnibus luminibus officiatur,* Adhuc enim ambigi posset, non lumina, quæ non erat tempore contractus, sub stipulatione cō- tineretur ex defectu confessus? quemadmodum sub donatione omnium honorum, futura non veniunt, Menoch. cum multis cons. 496. n. 114. vers. Respondat primo: Sic procurator constitutus ad omnia negotia, vel lites non potest agere, aut tractare futuras omnino, de novo ortas; Cevall. plures re- ferens, quæst. 498. Similiter qui hæreditatem suam donat, non censetur bona futura comprehendere; Bartol. in l. quæstum, §. penult. ff. de legat. 1. Gut- tier. de juram. confirmat. part. 1. c. 11. num. 4. Crot. qui communem dixit in l. stipulatio hoc modo concepta, ff. de verbis, obligat. Et generaliter confessus non extenditur ad futura, et si verba universalia adhibeantur, nisi iure ita cautum sit; ut in l. fin. C. quæ respign. oblig. pos. aut ex mente contrahentium colligatur, l. quæ cum, 9. & ibi Glos. in §. fin. verbo, transegit; ff. de translat. l. Aurelius, 29. §. 1. ff. de liber. legat. l. si stipulata fuerint, 76. §. 44. l. si a colono, 89. l. cum stipularum, 125. ff. de verb. obligat. cap. fin. de script. Marecot. variar. lib. 2. cap. 139. à n. 8. Melo de induc. debitor. q. 20. per totam. Huc respexit Pomponius in d. l. si ser- vitus, dum at humanitate motus, stipulationem non officiendi luminibus, futura etiam comprehendere, adhærendo magis menti contrahentium, quam ver- bis; ut in simili fecit Justinianus in d. l. fin. C. quæ res pign. Quæ quidem humanitas valde fuit necessaria, quia de rigore juris aliud erat dicendum; non solum propter prædicta, sed etiam quoniam in re dubia contra stipulatores est respodendum. l. veteribus 40. ff. de patr. l. quidquid astringenda, 99. ff. de verb. oblig. ubi Jafon. n. 3. Menoch. cons. 179. n. 19. Unde infertur, d. l. si servitus, nihil conduceat quæstionem; an Indefinita æquipollat universali? Neque ullo modo Ulpiano posse refragari in d. l. ff. de lib. & posthum. cum circa diversa versen- tur: quæ interpretatio maximè comprobatur ex l. in lege 77. ff. de contrabend. empt. ubi venditione fuerunt exceptæ lapidicinae, ubicumque essent, & tamen Labolenus decidit, futuras lapidinas, si pos- te inveniantur, non comprehendendi sub exceptio- ne lapidinarum, etiæ per verba universalia fue- rint exceptæ.

Et ne obiciat quis nobis ejusdem Pomponii verba. ibi; *Humanius est verbo generali omne lumen signi- ficari.* Ex quibus videtur tentire Consultus sub verbo, omne universali ex sua natura etiam futura lu- mina comprehendere. Advertendum est, Consultum ex suppositione per verbum, *omne lumen*, futura significasse; nam cum egisset de presentibus, ac futuris luminibus, postea usus est verbo universali, quo declaravit, stipulationem ad omnia præmissa extendi. Videas supra n. 31. cum seqq. alium intel- lectum.

Vers. Octavò eodem pacto.

Ex dictis supra ad num. 5. pro intellectu hujus l. 2. ff. de lib. & posthum. colligitur ejus vera deciden- di ratio: quia pater filios, ut oportet, non exhæ- davit, scilicet nominatim: Undi etsi alias confaret velle omnes filios exhæredare, vel unum certum ex illis, nihilominus nulli exhæredatio nocet, quia neque omnes, neque unum signo indubitabilis evi- dentur

Variar. Resolut. Lib. I. Cap. XIV.

Vers. Decimoquinto, aperitur.

De intellectu c. quia circa, 22. de privileg. latè 51. Barbos. in collect. ad illud, ubi plures refert, & nos infrà, c. 17. n. 143. Quæstio autem non est de æquivalencia Indefinita pro universali; sed an re- missio Decimaru[m] extendatur ad futuras, quæ de- berentur ex prædictis de novo Monasterio quæstis: quæ quæstiones inter se differunt, ut constat ex dictis supra n. 42. cum seqq. Neque enim ex eo quod indefinita pro universali accipitur, necessariò sequitur, futura, & incognita comprehendere; quandoquidem neque ipsa Universalis ex sua natu- ra talia complectitur, ut ibidem fuse probavimus.

A D C A P U T X I V.

De conditione, aut modo, donationi adjecta in favorem Tertiæ.

S U M M A R I U M.

- 1 Donatio perfecta dicitur, cum ad libitum donatoris nequit revocari.
- 2 Ad perfectionem donationis inter vivos acceptatio defidatur.
- 3 Post acceptam donationem modus, aut conditio ei adjici non potest.
- 4 Fallit, si in continentis adjiciatur.
- 5 In conjunctis ordo non attenditur.
- 6 Qui de interpretatione. I. quoties 3. C. de donati. q. sub mod. scripere.
- 7 An in obligationibus, que re contrahuntur, al- teri per alterum actio jure civili queratur?
- 8 Lex juris antiqui correctoria non extenditur ultra cajum in ea expessum.
- 9 Hodie jure Regio alteri per alterum actio queri non prohibetur.
- 10 Secundus donarius in casu d. l. quoties, do- minium, aut possessionem sine traditione non querit.
- 11 Quid de jure Partitarum? refertur Affirmativa.
- 12 Negativam qui sustinet.
- 13 Explicatur I. 1. C. de donat. que sub modo.
- 14 L. tit. 4. p. non est correctoria juris communis.
- 15 Donatio Ecclesia facta; modo adjetto, si non impletatur, agitur ad implementum, nisi ex- pressum sit, ut modo non servato revocetur.
- 16 Donatio prædicta non revocatur ob omissionem Prelati solius, qui modum non implet.
- 17 Modo non impletio, qui fuit causa finalis donan- di, donatio revocatur; non si impulsive, quia solum agitur ad implementum.
- 18 Modus appositus in donatione facta Ecclesia, ip- sius favore causa impulsive censetur.
- 19 Ad revocandam donationem ex l. 1. C. de do- nar. q. sub mod. dominium probare oportet.
- 20 Mora que requiritur ad revocationem donationis ob modum non impletum, purgari potest.
- 21 Ad revocandam donationem ex d. l. 1. mora non est opus.
- 22 Utrum in specie d. l. quoties, licet revocare pactum in favorem Tertiæ post acceptationem principialis donatarii & traditur sententia negativa.
- 23 Refertur affirmativa.
- 24 Hæc approbat, & enucleatur.
- 25 In casu d. l. quoties, nullum jus queritur secun- do donatario ante ipsius acceptationem.
- 26 Explicatur l. 1. ff. qui sine manu. ad libert. pervener.

Addit. ad Covarruvias

- 27 *Heres non potest pactum in favorem libertatis per defunctum adjectum revocare.*
- 28 *Expositus l. si cum fundum, ff. de pact.*
- 29 *Exceptio firmat regulam in contrarium.*
- 30 *Donatio inter vivos ante acceptationem liberè potest pro libito revocari.*
- 31 *Donator potest revocare pactum adjectum in favorem proprii heredis donationi.*
- 32 *An valcat donatarius modum implere post illum revocatum à donatore?*
- 33 *In re sua quilibet est moderator, & arbiter.*
- 34 *Pactum adjectum donationi in utilitatem Tertii, postquam ipse acceptaverit, revocari nullo modo potest.*
- 35 *Donatio facta infanti, vel ei qui in ventre est, sine acceptatione, statim irrevocabilis est.*
- 36 *Ubi juramentum non revocandi intervenit, an pactum in favorem Tertii possit ante acceptationem revocari?*
- 37 *Ex d. l. quoties, actio utilis legatario non competit secundo; antequam acceptetur.*
- 38 *Ex donatione non acceptata obligatio civilis, aut naturalis non acquiritur.*
- 39 *Obligatio parit actionem, & hoc sine illanasci non potest.*
- 40 *An per acceptationem Notarii nomine absens, maneat irrevocabilis donatio?*
- 41 *Ex consensu Partium claudicare contractus iure potest.*
- 42 *Utrum ex acceptatione Notarii acquiratur absentia utilis actio?*
- 43 *Et si caveatur Statuto, ut alteri per alterum actio queratur; ad agendum sine cessione ratihabitione debet praecedere absentia.*
- 44 *An extant. 2. tit. 16. lib. 5. Recopilat. possit donatio ante acceptationem revocari?*
- 45 *Defenditur D. Covarruvias, ne sibi contrarius videatur.*
- 46 *Ex stipulatione pro absente ante ratihabitionem nulla nascitur obligatio.*
- 47 *Quae personae possint jure communi pro aliis stipulari? remissive.*
- 48 *Jure Regio, licet stipulari alteri permisum sit, donatio ante acceptationem potest revocari.*
- 49 *Actio sine cessione quando alteri per alterum queritur? remissive.*
- 50 *Notario pro absente stipulato actio sine cessione queritur.*
- 51 *An post adventum diei, quo pactum in favorem Tertii erat exequendum, possit revocari, ubi nondum acceptatum est.*
- 52 *In casu d. l. quoties, pactum in favore Ecclesie potest ante eiusdem acceptationem revocari.*
- 53 *Alteri per alterum jure communi licet stipulari favore Causa pie.*
- 54 *Donatio ad pias causas potest ante acceptationem revocari.*
- 55 *Promissio facta Deo de erogando aliquid Causa pie est irrevocabilis sine acceptatione.*
- 56 *D. Covarruvias ab Hermosille objectione defenditur.*
- 57 *Nihil interest quoad juris effectus inter donationem principaliter factam, & eam, qua secundario fit, ut in casu d. l. quoties.*
- 58 *Donatio doris causa facta, re integra, ante acceptationem potest revocari.*
- 59 *Explicatur l. si ego 10. §. si res, ff. de jur. dot.*
- 60 *Quod ipsis contrahentibus obstat, & eorum successoribus debet obstat.*
- 61 *Dominium cum sua causa transit in successorem.*
- 62 *Heres in utilitatem, & incommunum defuncto succedit.*

50.

Variar. Resolut. Lib. I. Cap. XIV.

93

50. cum seq. Sarmient. de redditib. Ecclesiast. part. 1. cap. 4. num. 10. Ripa. respns. 63. num. 6.8. Quæ sententiae possunt, juxta quæ diximus, conciliati, nam ordo in conjunctis non attenuatur, l. 2. §. Sed si quis, ff. de vulgar. Quod etiam obtinet in donatione, quæ à traditione incipit; siquidem in ipso actu tradendi rem donatam, gravari donatarius poterit; deinde non ita, cum jam sit perfectissima donatio; Hermosill. d. l. 4. gloss. 1. n. 2.

Ad Num. 7.

In terminis d. l. quoties, magis communiter contra Decium receptum est, non transire dominium ant possessionem, absque traditione, in secundum donatarium, Fachin. controvers. libr. 8. cap. 88. vers. Sed in personam, Alciat. cons. 99. num. 12. Guid. Pap. decis. 512. ad finem, Franch. decis. 74. Gracian. disceptat. cap. 332. num. 8. Tiraquel. de Constitut. amp. 30. n. 3. 4. Magon. Florensin. decis. 71. n. 8. Capyc. decis. 203. Marta zot. 49. Mantic. de tacit. convent. lib. 13. titul. 18. n. 3. 5. 6. Cacheran. decis. 169. n. 15. Forcatul. dialog. 63. n. 102. Arismun. Tepat. Variar. sentent. lib. 2. tit. 16. lib. 5. Recopilat.

7 Sunt plures textus, qui probant Baldi conclusio- nem, ut quoties re contrahitur obligatio, possit alteri per alterum actio utilis queri, quas recenset Gloss. fin. in l. pen. C. ad exhibend. Sed quoniam extant alii, ex quibus oppositum colligitur, Ant. Gom. ubi proxime, & variar. d. lib. 2. c. 11. n. 18. vers. Item modo, pluribus laudatis, sic distinguit. Aut res post traditionem ejus, qui de- dit, perseverat, ut in disposito, commodato, & simili- bus; & tunc alteri obligatio ex conventione contrahentis potest acquiri: l. Publia 26. ff. deposit. Aut rei proprietas media traditione in aliud transit; ut in mutuo, que casu Tertio actionem queri jura non finunt, l. certi conditio 9. §. quoniam ff. de reb. cred. Ex quo liquet, ut cum per donationem, sub- sequente traditione, dominium in donatarium trans- seat, l. & per totum, ff. de donat. secundo dona- tario ex conventione primi, & donatoris, actio competere non posset, etiam si à traditione inciperet donatio; quod favorabiliter constitutio d. l. quoties, introduxit, ut tenet cum D. Covarr. communis; Ant. Gab. commun. lib. 3. titul. de verb. oblig. concil. l. n. 76. Porti. lib. 2. regular. conc. 46. Ca- cher. decis. 85. n. 7. Cost. de patr. & nepot. p. 7. eti contra tenet Pichard. supr. num. 27. 28. afferens in d. l. quoties, alteri per alterum actionem non queri, sed præter juris regulas, uilem conce- di secundo donatatio, quæ ipsi ante dict. consti- tutionem non comperebat.

8 Quæ quidem decisio cum correctoris sit juris antiqui, stricte debet interpretari, ut ultra casum ibi expressum minime extendatur, eti eadem, vel ma- jor ratio reperiatur; D. Covarr. de matrim. p. 2. c. 8. §. 8. num. 39. Menoch. conj. 552. num. 15. Her- mosil. int. 11. gloss. 1. num. 9. tit. 5. p. 5. Gurtier. practic. lib. 2. c. 170. n. 1. vers. Non obstat funda- mentum, Dueñ. reg. 286. Pet. Barbos. in l. si con- stante, in princ. n. 106. ff. sol. mat. Vivi. tom. I. commun. opin. lib. 1. tit. 17. de legib. n. 11. 2. Ti- raq. de jur. marit. gloss. 2. n. 22. & communiter notatur in autb. quas actiones. C. de sacrof. Eccl. Arque ita locum habere non potest in specie textus in l. cum res 22. C. de donat. quæ diversa est, prout D. Covarr. hic advertit.

9 Hodie verò si casus hujus legis occurreret, aliud esset de jure respondendum, per d. l. 2. Recopilat. per quam generaliter permisum est, ut alteri per alterum actio queri possit; unde creditores recte, sine cessione, filium donatarium convenienter; Olea de cession. jur. tit. 4. q. 9. num. 37. Azeved. in d. l. 2. num. 30. Gurtier. practicar. lib. 4. qu. 59. num. 25. Ant. Gom. d. n. 18. proprie finem. Quid

Vers. Hanc vero Philippi.

Contrarium nihilominus cum D. Covarr. in pre- senti sustinent afferentes, etiam secundum jus Partium traditionem esse necessariam, Anton. Gomez supra Matienz. in l. 8. gloss. 2. num. 21. tit. 7. lib. 5. Recopilat. Avenda in l. 45. Taur. gloss. 1. num. 1. Febus decis. Lusitan. 83. n. 9. Gomez Arias in d. l. 45. Tauri. n. 5. Sed nullus ex his satisfacit dict. I. Partite, quæ apertissimè contra decidit, & ita communiter intelligitur.

Ad Num. 4.

Specialitatem esse in l. 1. C. de donat. quæ sub mod. ipsius verba manifestè denotant; cum sub brevissimo contextu ter reperiatur, In bocca: Ut pateat: in aliis ubi alimentorum favor cessaverit, aliud fore dicendum: atque ita tenent Surd. de aliment. tit. 1. q. 48. num. 65. 69. Bald. cons. 250. vol. 3. Ripa in l. fin. n. 129. C. revoc. donat. Curti. jun. in l. traditionibus, n. 16. C. de pact. Fachinæ. d. 1. 88. vers. Nec obstat, Molin. d. disput. 265. n. 6. Sed eo casu competit etiam donatori conditio ob causam, quod speciale est contra regulam textus in S. sic itaque, Institut. de action, ut notat. Gloss. in d. l. Qui etiam agere potest ad implementum modi, Hermosil. in l. 6. gloss. unic. n. 19. 22. tit. 4. p. 5. Surdus verò præfata constitutionem restringit ad donationem omnium honorum, alias donator ju- re communi utetur, per illam conditionem ob cau- sam revocans quod donavit, accedunt Intrigliol. dict.